

ЕФЕКТИВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ФІНАНСОВОГО СЕКТОРА В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ: ГІБРИДНА ВЕРТИКАЛЬНА МОДЕЛЬ

©2023 РУДЕВСЬКА В. І., ПОГОРІЛА О. В.

УДК 336.76
JEL: G18; G28

Рудевська В. І., Погоріла О. В. Ефективне регулювання фінансового сектора в умовах трансформації: гібридна вертикальна модель

Фінансовий сектор є критично важливим компонентом сучасної економіки, але він також схильний до різноманітних ризиків і викликів, які можуть загрожувати його стабільності та стійкості. Політики та регулятори розробили різні принципи та методи регулювання фінансового сектора, але ефективність цих методів залишається предметом дискусій. Метою статті є визначення проблем і можливостей забезпечення ефективного та комплексного підходу до регулювання фінансового сектора. У статті здійснено аналіз еволюції регулювання фінансового сектора протягом періоду трансформації, досліджено чотири рівні регулювання фінансового сектора, включно із само-, мікро-, мезо- та макро-пруденційним регулюванням. Проведено компаративний аналіз основних ролей, завдань, характерних ризиків, а також взаємозалежності та взаємозв'язків між установами та інститутами пруденційного регулювання. На основі проведеного аналізу існуючої методології запропоновано нову гібридну вертикальну модель регуляції, яка має на меті забезпечити більш ефективний і комплексний підхід до регулювання фінансового сектора. Ця гібридна модель поєднує в собі сильні сторони макро- та мезопруденційного регулювання, що забезпечує більш цілеспрямований і точний підхід до управління ризиками у фінансовому секторі. Аналіз показує, що хоча кожен рівень регулювання має свої сильні сторони та обмеження, гібридний підхід, який поєднує різні рівні регулювання, може забезпечити більш ефективний і комплексний підхід до регулювання фінансового сектора. Запропонована авторами гібридна вертикальна модель макро- та мезорегуляції може сприяти подальшим науковим дослідженням, дискусії та розвитку регулювання фінансового сектора.

Ключові слова: регулювання фінансового сектора, мезопруденційне регулювання, гібридна вертикальна модель, трансформація.

Рис.: 2. **Табл.:** 2. **Бібл.:** 19.

Рудевська Вікторія Ігорівна – доктор економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансових технологій та консалтингу, Львівський національний університет імені Івана Франка (вул. Університетська, 1, Львів, 79001, Україна)

E-mail: Rudevska@ukr.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6697-9096>

Researcher ID: <https://www.webofscience.com/wos/author/record/K-8854-2015>

Scopus Author ID: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorid=57193157107>

Погоріла Олена Василівна – аспірантка, Львівський національний університет імені Івана Франка (вул. Університетська, 1, Львів, 79001, Україна), фінансовий директор ТОВ «ЄВРО ТРЕЙД ЕНЕРДЖІ» (Харківське шосе, 201/203, корпус 2-А, офіс 4, Київ, 02121, Україна)

E-mail: Pohorila.o@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3454-3666>

Researcher ID: <https://www.webofscience.com/wos/author/record/IQR-7187-2023>

UDC 336.76
JEL: G18; G28

Rudevska V. I., Pohorila O. V. Effective Regulation of the Financial Sector in the Conditions of Transformation: A Hybrid Vertical Model

The financial sector is a critical component of the modern economy, but it is also subject to a variety of risks and challenges that can threaten its stability and sustainability. Politicians and regulators have developed different principles and methods of regulating the financial sector, but the effectiveness of these methods remains a matter of debate. The article is aimed at identifying problems and opportunities to ensure an effective and integrated approach to regulating the financial sector. The article analyzes the evolution of regulation of the financial sector during the period of transformation, explores four levels of regulation of the financial sector, including self-, micro-, meso-, and macro-prudential regulation. A comparative analysis of the main roles, tasks, characteristic risks, as well as interdependence and interrelations between bodies and institutions of prudential regulation is carried out. Based on the analysis of the existing methodology, a new hybrid vertical model of regulation has been proposed, which aims to provide a more efficient and integrated approach to regulating the financial sector. This hybrid model combines the strengths of macro- and meso-prudential regulation to provide a more targeted and accurate approach to risk management in the financial sector. The carried out analysis shows that while each level of regulation has its strengths and limitations, a hybrid approach that combines different levels of regulation can provide a more effective and comprehensive approach to regulating the financial sector. The hybrid vertical model of macro- and mesoregulation proposed by the authors can contribute to further research, discussion and development of financial sector regulation.

Keywords: regulation of the financial sector, meso-prudential regulation, hybrid vertical model, transformation.

Fig.: 2. **Tabl.:** 2. **Bibl.:** 19.

Rudevska Viktoriia I. – D. Sc. (Economics), Associate Professor, Associate Professor of the Department of Financial Technologies and Consulting, Ivan Franko National University of Lviv (1 Universytetska Str., Lviv, 79001, Ukraine)

E-mail: Rudevska@ukr.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6697-9096>

Researcher ID: <https://www.webofscience.com/wos/author/record/K-8854-2015>

Scopus Author ID: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorid=57193157107>

Pohorila Olena V. – Postgraduate Student, Ivan Franko National University of Lviv (1 Universytetska Str., Lviv, 79001, Ukraine), Financial Director, LTD "EURO TRADE ENERGY" (office 4, building 2-A, 201/203 Kharkivske Shose, Kyiv, 02121, Ukraine)

E-mail: Pohorila.o@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-3454-3666>

Researcher ID: <https://www.webofscience.com/wos/author/record/IQR-7187-2023>

Фінансовий сектор є важливою складовою сучасної економіки, і його ефективне функціонування має вирішальне значення для економічного зростання та стабільності будь-якої країни. Проте історія фінансових криз показала, що фінансовий сектор також може нести значні ризики для економіки. І навіть у періоди відносної стабільності сьогоднішнього випадки банкрутств великих банків, таких як Silicon Valley Bank [1], Credit Suisse [2], наражають банківський сектор на системні ризики та, як наслідок, на проблеми в економіці країни. У відповідь на кризу посилюється регуляторний нагляд, але ефективність цього підходу залишається предметом дискусій. Деякі вчені стверджують, що надмірне регулювання може пригнічувати інновації та конкурентоспроможність у фінансовому секторі, натомість інші впевнені, що регулювання необхідне для запобігання системним ризикам.

Питанням методології й особливостей регулювання фінансового сектора присвячено численні праці вітчизняних науковців, серед яких: О. Барановський, В. Левченко, Є. Поліщук [6], Г. Шовкопляс [7], С. Науменкова [4], Є. Бондаренко [5], О. Дзюнь [3], В. Баранова [8] та інші. Зацікавленість у даному напрямку представляють праці таких закордонних фахівців, як P. Mishra, A. Reshef [9], J. Hertog [11], J. McDonald, Sh. M. Johnson [10] та ін.

Проте проведений аналіз наукових праць і постійні трансформаційні процеси показують, що існуючі проблеми вибору оптимальної моделі регулювання фінансового сектора потребують додаткового дослідження.

Метою дослідження є виявлення проблем і можливостей забезпечення ефективного та комплексного підходу до регулювання фінансового сектора.

Регулювання фінансового сектора спрямоване на забезпечення стабільності, захист споживачів і запобігання фінансовим злочинам. У період трансформації концептуальні принципи та методи регулювання еволюціонують для вирішення нових викликів і розвитку ринку. У *табл. 1* наведено більшість з них.

Загалом трансформація фінансового сектора привела до більш витонченого та динамічного підходу до регулювання, зосередженого на адаптації до нових викликів та захисті стабільності та цілісності фінансової системи. Це деякі з ключових концепцій і методів регулювання фінансового сектора, які розвинулися у відповідь на зміну фінансового ландшафту. Впроваджуючи ці заходи, регулятори прагнуть сприяти стабільності, захищати споживачів і запобігати фінансовим злочинам.

Регулювання фінансового сектора має вирішальне значення для забезпечення стабільності та надійності економіки. Фінансовий сектор охоплює широкий спектр установ і видів діяльності, які потребують різних підходів до регулювання. У науковій літературі існують різні моделі регулювання, які роз-

роблені для задоволення різноманітних потреб фінансового сектора. Ці моделі варіюються від централизованого регулювання до саморегулювання, і вони різняться за масштабом регулювання, регуляторним органом і рівнем залучення інших установ.

Фінансове регулювання можна умовно розділити на чотири рівні: макро-, мезо-, мікро- та саморегулювання (*рис. 1*). Макропруденційне регулювання зосереджується на стабільності фінансової системи в цілому та спрямоване на виявлення та пом'якшення системних ризиків. Регулювання на мезорівні стосується регулювання окремих груп фінансових агентів, схожих за моделлю ведення бізнесу та ринковою поведінкою, які, внаслідок цього, мають спільні риси ризиків і загроз колективної поведінки.

Мікропруденційне регулювання пов'язане з регулюванням окремих фінансових установ і спрямоване на забезпечення безпеки та надійності цих установ. Розуміння відмінностей і взаємодії між цими рівнями регулювання має вирішальне значення для розробки ефективної нормативно-правової бази, яка сприятиме фінансовій стабільності та мінімізує ризик фінансової кризи.

Нарешті, на рівні саморегулювання фінансова установа визначає свою бізнес-модель, пріоритети діяльності, цілі та способи їх досягнення. Цей процес не регулюється директивно з боку регуляторних органів, проте знаходиться під впливом ринкової кон'юнктури та регулюється ринковими механізмами.

У *табл. 2* порівнюється макро-, мезо- та мікропруденційне регулювання, їх основні цілі, завдання, характеристики ризику, взаємозалежність і взаємозв'язки між установами та інститутами пруденційного регулювання.

Макропруденційне регулювання спрямоване на підтримку загальної фінансової стабільності та пом'якшення системного ризику, визнає взаємопов'язаність фінансових установ і потенціал для поширення системного ризику на фінансову систему, що вимагає координації між урядовими установами та регуляторами.

Мезопруденційне регулювання призначене для усунення конкретних ризиків і збоїв ринку, які можуть призвести до системного ризику, враховуючи також вплив на економічне зростання та інновації. Об'єктом банківського регулювання в рамках мезопруденційної політики, окрім іншого, має бути результат системно-синергетичної взаємодії фінансових інститутів з різними бізнес-моделями, а метою такої політики є підвищення стійкості фінансового сектора та послаблення системних ризиків, які виникають і поширюються всередині фінансової системи через взаємозалежність фінансово-кредитних інститутів, що визначається схильністю до схожих ризиків у межах груп фінансових установ з однаковим типом бізнес-моделей, що, своєю чергою, вимагає коорди-

Револуція принципів та методів регулювання фінансового сектора в період трансформації

Підхід, метод	Характеристика
Підхід, що ґрунтується на оцінці ризику	Регуляторні органи перейшли до підходу, що більше ґрунтується на оцінці ризику, де вони зосереджуються на сферах найвищого ризику для фінансової системи
Регулювання, орієнтоване на технології	Оскільки технології трансформують фінансовий сектор, регуляторам довелося адаптувати свої методи для вирішення проблем і ризиків, пов'язаних з новими технологіями, такими як криптовалюти, фінансові технології та цифровий банкінг
Міжнародне співробітництво	Глобалізація фінансових ринків привела до посилення міжнародної співпраці між регуляторами для забезпечення узгодженого підходу до регулювання
Захист споживачів	Більше уваги захисту споживачів за допомогою таких заходів, як поліпшення вимог щодо розкриття інформації та посилення механізмів подання скарг
Макропруденційний нагляд	На додаток до мікропруденційного регулювання (зосередженого на окремих фінансових установах) макропруденційний підхід застосовується для оцінки загальної стабільності фінансової системи
Розширені вимоги до звітності та розкриття інформації	Посилені вимоги до звітності та розкриття інформації для фінансових установ, щоб поліпшити прозорість і надати більше інформації регуляторам, споживачам і учасникам ринку
Посилення наглядових повноважень	Більші наглядові повноваження регуляторів для забезпечення дотримання нормативних актів, розслідування можливих протиправних дій і вжиття примусових заходів, коли це необхідно
Управління системним ризиком	Заходи для усунення системних ризиків – запобігання надмірному левериджу та концентрації ризику у фінансовій системі
Планування відновлення та врегулювання ситуації	Заохочення фінансових установ розробляти та впроваджувати плани відновлення та врегулювання ситуації у випадку кризи, щоб зменшити потенціал допомоги платникам податків і звести до мінімуму збої у фінансовій системі

Джерело: авторська розробка.

Рис. 1. Рівні регулювання фінансового сектора

Джерело: авторська розробка.

Компаративна характеристика макро-, мезо- та мікропруденційного регулювання фінансового сектора за інтегрованим підходом до регулювання

Характеристика	Макропруденційне регулювання	Мезопруденційне регулювання	Мікропруденційне регулювання
Основна мета	Збереження фінансової стабільності в країні	Нагляд і регулювання діяльності системних фінансових установ	Захист споживачів і забезпечення безпеки та надійності окремих фінансових установ
Місія	Проведення аналізу всієї фінансової системи та виявлення системних ризиків	Проведення аналізу всієї фінансової системи та виявлення системних ризиків	Проведення регулярного та безперервного моніторингу ризиків окремих груп установ фінансового сектора
Вид ризику	Зосереджено на виявленні та пом'якшенні системних ризиків, які можуть мати ширший вплив на фінансову систему	Зосереджено на виявленні та зменшенні ризиків, характерних для системних фінансових установ або груп фінансових установ за подібністю ризиків	Зосереджено на виявленні та зменшенні ризиків, характерних для окремих фінансових установ
Взаємозалежність і взаємозв'язки між установами	Співпрацює з іншими регуляторними органами для розробки та впровадження макропруденційної політики	Співпрацює з макро- та мікропруденційними регуляторами для забезпечення скоординованої та ефективної нормативно-правової бази	Співпрацює з макропруденційними регуляторами для забезпечення узгодженості й ефективності нормативних вимог
Установки пруденційного регулювання	Підхід «зверху-донизу» з фокусом на системних ризиках	Підхід «зверху-донизу» з фокусом на впливі ризиків окремих груп установ фінансового сектора на системний ризик	Підхід «знизу-вгору» з фокусом на ризиках окремої фінансової установи
Інститути пруденційного регулювання	Регулятор фінансового сектора	Агентство/комітет регулятора фінансового сектора	Фонд гарантування вкладів/спеціалізований регуляторний орган

Джерело: розроблено авторами на основі [12].

нації між регуляторами та відповідними установами фінансового сектора.

Мікропруденційне регулювання зосереджується на забезпеченні безпеки та надійності окремих фінансових установ. Нагляд і регулювання окремих фінансових установ концентрується на окремих ризиках, таких як кредитний, ринковий та операційний.

Концепція мезопруденційного регулювання є відносно новою та все ще розвивається, тому тривають дебати щодо належного обсягу та цілей цього виду регулювання.

Мезопруденційне регулювання належить до регулятивних заходів і політики, які спрямовані на підвищення стабільності та стійкості фінансових систем шляхом зосередження уваги на ризиках і вразливостях, які виникають у результаті взаємодії між окремими фінансовими установами та фінансовим сектором.

На відміну від мікропруденційного регулювання, яке зосереджується на безпеці та надійності окремих фінансових установ, і макропруденційного регулювання, яке спрямоване на стабільність фінан-

сової системи в цілому, мезоруденційне регулювання націлене на усунення ризиків, які виникають через взаємозв'язок і взаємозалежність між фінансовими установами.

Деякі економісти стверджують, що мезопруденційне регулювання має бути зосереджене на конкретних ризиках і неспроможності ринку, які можуть призвести до системного ризику, тоді як інші впевнені, що воно має бути більш комплексним і спрямованим на пом'якшення всіх форм ризику у фінансовому секторі. Науковці E. Catullo, F. Giri, M. Gallegati [13] розглядають регуляторну основу мезорегулювання як таку, що враховує зв'язки між фірмами та банками та здатна зменшити системний ризик, не впливаючи на стабільність структури капіталу банків.

Одним із аргументів на користь вузької сфери мезопруденційного регулювання є те, що воно дозволяє регуляторам зосередитися на найважливіших ризиках і відповідним чином адаптувати свою полі-

тику. Наприклад, деякі вчені [14; 15] стверджують, що регулювання має бути зосереджене на регулюванні банків та інших фінансових установ, які становлять найбільший ризик для фінансової стабільності, залишаючи інші ринки та установи відносно вільними від регулювання.

Водночас G. Walker [16] впевнений, що більш комплексний підхід до мезопруденційного регулювання необхідний, щоб запобігти появі нових форм ризику та вирішити системні проблеми, які можуть бути очевидними не відразу. Наприклад, деякі вчені стверджують, що регулювання має бути поширене на небанківські фінансові установи та тіньову банківську діяльність, яка останніми роками набуває все більшого значення у фінансовому секторі.

Інша дискусія щодо цілей мезопруденційного регулювання полягає в тому, чи має воно надавати пріоритет фінансовій стабільності понад усе, чи воно також має враховувати інші фактори, такі як економічне зростання та інновації. Деякі науковці стверджують, що занадто великий акцент на фінансовій стабільності може призвести до надмірно обмежувального регулювання, яке може придушити інновації та економічне зростання [17], тоді як інші наполягають на тому, що головною метою регулювання має бути запобігання фінансовим кризам, а економічне зростання та інновації мають бути другорядними цілями [18; 19].

Таким чином, наукові дебати щодо належного обсягу та цілей мезопруденційного регулювання тривають, причому одні виступають за вузький фокус на конкретних ризиках, а інші – за більш комплексний підхід. Подібним чином точаться дискусії і щодо того, чи повинна бути основною метою регулювання фінансова стабільність, чи воно також має враховувати інші фактори, такі як економічне зростання та інновації.

Разом із тим, чимало експертів вважають, що мезопруденційне регулювання може зіграти важливу роль у сприянні фінансовій стабільності та запобіганні системним ризикам, особливо після світової фінансової кризи.

Так, І. М. Боярко, О. М. Вовчак, В. І. Рудевська, М. Е. Хуторна у своєму дослідженні [12] дійшли висновку, що в сучасних умовах, крім мікро- та макроруденційного підходів, слід наголошувати на існуванні й активно використовувати в системі банківського регулювання та нагляду також і мезопруденційний підхід. Мезопруденційний підхід автори визначають як підхід до реалізації регулювання та нагляду у фінансовій сфері, який передбачає виявлення та запобігання порушенням у наданні фінансових послуг банківським сектором, пов'язаних із загрозами, що виникають внаслідок колективної поведінки банків при виборі власної бізнес-моделі та стратегії розвитку, яка виявляється у формуванні бізнес-архітектури банківського сектора.

На нашу думку, в мезопруденційному регулюванні доречно дотримуватися *гібридного підходу*, який може стати основою для країн, де центральний банк є регулятором усього фінансового сектора. У цьому підході центральний банк діятиме як макроруденційний регулятор, а окреме агентство відповідатиме за мезопруденційне регулювання. Основна мета цього підходу полягає в тому, щоб макро- та мезопруденційні ризики виявлялися, контролювалися та узгоджувалися. Гібридний підхід визнає наявність унікальних особливостей і характеристик окремих фінансових установ, які можуть вимагати більш спеціалізованого нагляду, що може бути неможливим за централізованої нормативної бази.

Вважаємо, що гібридний підхід може допомогти збалансувати потребу в макро- та мезопруденційному регулюванні, дозволяючи більш цілеспрямований і спеціалізований підхід до ризиків на мезорівні. Крім цього, даний підхід може допомогти вирішити проблеми мезопруденційного регулювання, такі як потреба в спеціальних знаннях і ресурсах, одночасно забезпечуючи координацію з макроруденційною політикою. Рішення щодо переходу від підходу з кількома регуляторами до гібридного підходу вимагає ретельного розгляду конкретного контексту та обставин фінансової системи та відповідної країни. Хоча гібридний підхід має потенціал для підвищення ефективності та прозорості регулювання, він також стикається з потенційними проблемами та ризиками, якими потрібно ретельно керувати.

Відповідно до гібридного вертикального підходу (рис. 2) центральний банк відповідає за загальну стабільність фінансової системи та координацію макроруденційної політики, тоді як мезопруденційний регулятор зосереджується на ризиках і надійності окремих груп фінансових установ, які формуються на рівні саморегулювання, коли фінансова установа визначається зі своєю бізнес-моделлю. Така модель регулювання дозволяє використовувати більш цілеспрямований та адаптований підхід до регулювання та нагляду за окремими групами установ, одночасно забезпечуючи виявлення та мінімізацію окремих ризиків, а також їх вплив на системні ризики. Це забезпечить також більшу спеціалізацію та досвід у надгляді та регулюванні за окремими установами, що може виявитися неможливим для централізованого регулювання.

Важливо зазначити, що конкретний склад фінансового сектора може змінюватися залежно від економічних умов та інституційної структури конкретної країни чи регіону. Незважаючи на це, фундаментальна структура та функція фінансового сектора залишаються постійними та вирішальними для ефективного розподілу ресурсів та зростання економіки.

За моделі, де центральний банк здійснює макроруденційне регулювання та існує окреме агентство для мезопруденційного регулювання, ролі та обов'язки двох суб'єктів можуть бути більш чітко

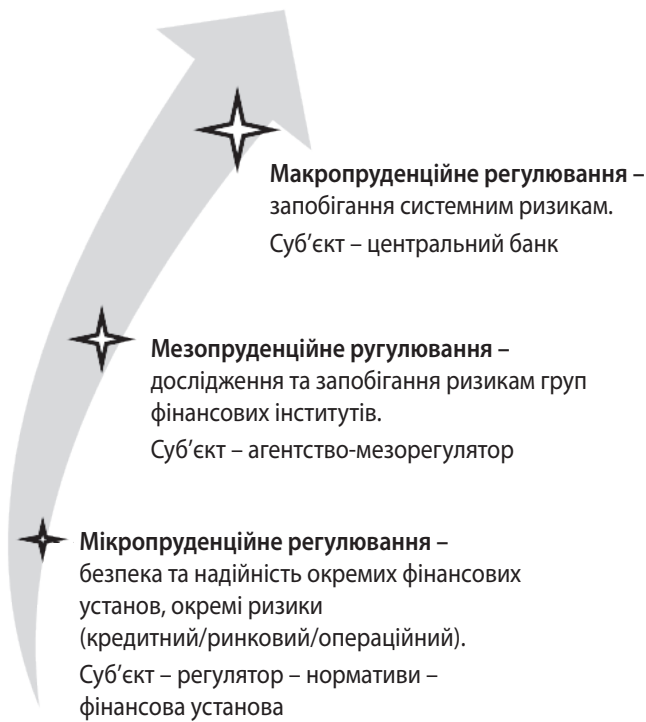

Рис. 2. Гібридна вертикальна модель макро-мезопруденційного регулювання фінансового сектора

Джерело: авторська розробка.

визначені. Центральний банк може зосередитися на моніторингу системних ризиків, реалізації грошово-кредитної політики та нагляді за загальною стабільністю фінансової системи, тоді як мезопруденційне агентство повинне зосередитися на нагляді за окремими групами фінансових установ та мінімізації впливу ризиків таких груп на системний ризик.

Наприклад, у такій моделі центральний банк відповідатиме за:

- ✦ встановлення процентних ставок і управління пропозицією грошей для досягнення цілей монетарної політики;
- ✦ проведення стрес-тестування та інших видів аналізу для виявлення системних ризиків для фінансової системи, таких як ризик широкомасштабної фінансової кризи;
- ✦ розробку та впровадження нормативів для вирішення виявлених потенційних системних ризиків, таких як вимоги до капіталу фінансових установ, розкриття інформації про власників тощо;
- ✦ координацію з іншими регуляторами для забезпечення узгодженості дій та взаємодоповнюваності нормативних актів.

Тоді як мезопруденційне агентство відповідатиме за:

- ✦ проведення регулярних перевірок окремих фінансових установ або пулів, що несуть однаковий вид ризику, щоб переконатися, що вони дотримуються чинних нормативних ак-

тів і раціональної практики управління ризиками;

- ✦ встановлення вимог для окремих груп фінансових установ утримувати належний рівень капіталу та ліквідності відповідно до їхніх профілів ризику;
- ✦ впровадження заходів для пом'якшення ризиків, пов'язаних із певними типами фінансових установ, наприклад банками, які мають великий ризик щодо нерухомості чи інших ризикованих активів.

Крім того, цим двом суб'єктам регулювання може знадобитися тісна координація, щоб забезпечити узгодженість їхніх політик і нормативних актів і ефективно вирішення проблем у фінансовій системі. Це може передбачати регулярне спілкування та обмін даними між двома суб'єктами, а також спільний аналіз ризиків і потенційних політичних заходів.

Загалом, гібридний підхід із центральним банком, який здійснює макропруденційне регулювання, та окремим агентством для мезопруденційного регулювання може забезпечити більш комплексний і цілеспрямований підхід до регулювання фінансового сектора, дозволяючи ефективніше керувати ризиками та забезпечити макрофінансову стабільність.

ВИСНОВКИ

Підсумовуючи, слід зазначити, що регулювання фінансового сектора є складним питанням, яке потребує виваженого та деталізованого підходу. Хоча

надмірне регулювання може пригнічувати інновації та конкурентоспроможність, водночас неадекватне регулювання може призвести до системних ризиків і фінансової нестабільності. Наше дослідження демонструє, що гібридний підхід до регулювання, коли центральний банк забезпечує макропруденційне регулювання, а окреме агентство – мезопруденційне регулювання, може стати ефективним рішенням. Така гібридна вертикаль могла б забезпечити більш комплексний і цілеспрямований підхід до регулювання фінансового сектора, дозволяючи ефективніше управляти ризиками та забезпечувати макрофінансову стабільність.

Проте необхідні подальші дослідження, щоб повністю зрозуміти потенційні переваги та проблеми такого гібридного підходу. Майбутні дослідження мають бути спрямовані на методологію практичної реалізації, а також потенційний вплив на ефективність функціонування та стабільність фінансового сектора.

Загалом, регулювання фінансового сектора є критичним питанням, яке потребує постійної уваги та досліджень. Оскільки фінансовий сектор продовжує розвиватися, регулятори мають адаптуватися, щоб гарантувати, що нормативна база залишається ефективною та актуальною. ■

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Vo L. V., Le H. T. T. From Hero to Zero – The Case of Siliicon Valley Bank. *SSRN*. 2023. Art. 4394553. DOI: <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.4394553>
2. Is Credit Suisse the Next Lehman Brothers? *BFSI.com*. 16.03.2023. URL: <https://bfsi.economicstimes.indiatimes.com/news/financial-services/is-credit-suisse-the-next-lehman-brothers/98685937>
3. Дзюнь О. Б. Світовий досвід створення мегарегулятора на ринку фінансових послуг. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2014. № 3. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=695>
4. Науменкова С. В. Базель I, II, III: розвиток підходів для зміцнення регуляторної основи. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія «Економіка»*. 2015. № 12. С. 39–47. DOI: <http://dx.doi.org/10.17721/1728-2667.2015/177-12/5>
5. Бондаренко Є. П. Механізм регулювання ринку фінансових послуг України : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.08. Суми, 2011.
6. Барановський О. І., Левченко В. П., Поліщук Є. А. Діяльність небанківських фінансових установ за обставин непереборної сили. *Актуальні проблеми економіки*. 2015. № 6. С. 332–340. URL: <https://ir.kneu.edu.ua/bitstream/handle/2010/29501/baranovskyi.pdf?sequence=2&isAllowed=y>
7. Шовкопляс Г. Запровадження міжнародних стандартів регулювання ринків фінансових послуг в Україні: правовий аспект. *Підприємництво, господарство і право*. 2017. № 12. С. 107–111. URL: <http://ppp-journal.kiev.ua/archive/2017/12/24.pdf>
8. Розвиток фінансового ринку України в умовах європейської інтеграції: проблеми та перспективи : кол.

- монографія / за заг. ред. В. Г. Баранової, О. М. Гончаренко. Харків : Діса плюс, 2019. 370 с.
9. Mishra P., Reshef A. How do central bank governors matter? Regulation and the financial sector. *Journal of Money, Credit and Banking*. 2019. Vol. 51. Iss. 2–3. P. 369–402. DOI: <https://doi.org/10.1111/jmcb.12578>
 10. McDonald J., Johnson Sh. M. Tax Policies to Improve the Stability of Financial Markets. *Bank of Italy Occasional Paper. SSRN*. March 2010. DOI: <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.1985204>
 11. Hertog J. Review of Economic Theories of Regulation. *Working Papers from Utrecht School of Economics*. 2010. No. 10-18. URL: https://www.uu.nl/sites/default/files/rebo_use_dp_2010_10-18.pdf
 12. Боярко І. М., Вовчак О. Д., Рудевська В. І., Хуторна М. Е. Концептуалізація мезопруденційного банківського нагляду і регулювання з позиції формування ефективної бізнес-архітектури банківського сектору. *Фінансовий простір*. 2022. № 2. С. 57–67. DOI: [https://doi.org/10.30970/fp.2\(46\).2022.576768](https://doi.org/10.30970/fp.2(46).2022.576768)
 13. Catullo E., Giri F., Gallegati M. Macro- and Microprudential Policies: Sweet and Lowdown in a Credit Network Agent-based Model. *Macroeconomic Dynamics*. 2021. Vol. 25. Iss. 5. P. 1227–1246. DOI: <https://doi.org/10.1017/S1365100519000634>
 14. Gennaioli N., Shleifer A., Vishny R. Neglected risks, financial innovation, and financial fragility. *Journal of Financial Economics*. 2012. Vol. 104. Iss. 3. P. 452–468. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jfineco.2011.05.005>
 15. Tarullo D. K. Financial Regulation Since the Crisis. Speech to Federal Reserve Bank of Cleveland and Office of Financial Research. *Financial Stability Conference*. Washington, DC, USA, 2016. URL: <https://www.bis.org/review/r161205f.pdf>
 16. Walker G. Endogenous, Exogenous and Existential Risk – New Global Solutions. *The International Lawyer*. 2022. Vol. 55. Iss. 1. URL: <https://international.vlex.com/vid/endogenous-exogenous-and-existential-907233901>
 17. Kashyap A. K., Stein J. C., Hanson S. An Analysis of the Impact of ‘Substantially Heightened’ Capital Requirements on Large Financial Institutions. *Booth School of Business, University of Chicago*, 2010. URL: <https://www.hbs.edu/faculty/Pages/item.aspx?num=41199>
 18. Goodhart L. M. Brave New World? Macro-prudential Policy and the New Political Economy of the Federal Reserve. *Review of International Political Economy*. 2015. Vol. 22. Iss. 2. P. 280–310. DOI: <https://doi.org/10.1080/09692290.2014.915578>
 19. Balling M. et al. States, Banks and the Financing of the Economy: Monetary Policy and Regulatory Perspectives. Vienna: SUERF – The European Money and Finance Forum, 2013. 176 p.
- REFERENCES**
- Balling, M. et al. *States, Banks and the Financing of the Economy: Monetary Policy and Regulatory Perspectives*. Vienna: SUERF – The European Money and Finance Forum, 2013.
- Baranovskyi, O. I., Levchenko, V. P., and Polishchuk, Ye. A. “Dialnist nebankivskykh finansovykh ustanov za obstavyn neperebornoi syly” [Activities of Non-

- banking Financial Institutions Under Circumstances of Force Majeure]. *Aktualni problemy ekonomiky*, no. 6 (2015): 332-340. <https://ir.kneu.edu.ua/bitstream/handle/2010/29501/baranovskyi.pdf?sequence=2&isAllowed=y>
- Boiarko, I. M. et al. "Kontseptualizatsiia mezoprudentiino-ho bankivskoho nahliadu i rehuliuвання z pozytsii formuvannya efektyvnoi biznes-arkhitektury bankivskoho sektoru" [Conceptualization of Mesoprudential Banking Supervision and Regulation from the Standpoint of Forming an Effective Business Architecture of the Banking Sector]. *Finansovyi prostir*, no. 2 (2022): 57-67. DOI: [https://doi.org/10.30970/fp.2\(46\).2022.576768](https://doi.org/10.30970/fp.2(46).2022.576768)
- Bondarenko, Ye. P. "Mekhanizm rehuliuвання rynku finansovykh posluh Ukrainy" [The Mechanism of Regulation of the Market of Financial Services of Ukraine]: *avtoref. dys. ... kand.. ekon. nauk : 08.00.08*, 2011.
- Catullo, E., Giri, F., and Gallegati, M. "Macro- and Microprudential Policies: Sweet and Lowdown in a Credit Network Agent-based Model". *Macroeconomic Dynamics*, vol. 25, no. 5 (2021): 1227-1246. DOI: <https://doi.org/10.1017/S1365100519000634>
- Dziun, O. B. "Svitovyi dosvid stvorennia mehahuliatora na rynku finansovykh posluh" [World Experience of Creating a Mega-Regulator for the Financial Services Market]. *Derzhavne upravlinnia: udoskonalennia ta rozvytok*, no. 3 (2014). <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=695>
- Gennaioli, N., Shleifer, A., and Vishny, R. "Neglected risks, financial innovation, and financial fragility". *Journal of Financial Economics*, vol. 104, no. 3 (2012): 452-468. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jfineco.2011.05.005>
- Goodhart, L. M. "Brave New World? Macro-prudential Policy and the New Political Economy of the Federal Reserve". *Review of International Political Economy*, vol. 22, no. 2 (2015): 280-310. DOI: <https://doi.org/10.1080/09692290.2014.915578>
- Hertog, J. "Review of Economic Theories of Regulation". *Working Papers from Utrecht School of Economics*, no. 10-18. 2010. https://www.uu.nl/sites/default/files/rebo_use_dp_2010_10-18.pdf
- "Is Credit Suisse the Next Lehman Brothers?" *BFSI.com*. March 16, 2023. <https://bfsi.economictimes.indiatimes.com/news/financial-services/is-credit-suisse-the-next-lehman-brothers/98685937>
- Kashyap, A. K., Stein, J. C., and Hanson, S. "An Analysis of the Impact of 'Substantially Heightened' Capital Requirements on Large Financial Institutions". Booth School of Business, University of Chicago, 2010. <https://www.hbs.edu/faculty/Pages/item.aspx?num=41199>
- McDonald, J., and Johnson, Sh. M. "Tax Policies to Improve the Stability of Financial Markets". Bank of Italy Occasional Paper. *SSRN*, March (2010). DOI: <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.1985204>
- Mishra, P., and Reshef, A. "How do central bank governors matter? Regulation and the financial sector". *Journal of Money, Credit and Banking*, vol. 51, no. 2-3 (2019): 369-402. DOI: <https://doi.org/10.1111/jmcb.12578>
- Naumenkova, S. V. "Bazel I, II, III: rozvytok pidkhdov dlia zmitsnennia rehuliatornoї osnovy" [Basel I, II, III: The Development of Approaches for Strengthening of Prudential Framework]. *Visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu imeni Tarasa Shevchenka. Seriia «Ekonomika»*, no. 12 (2015): 39-47. DOI: <http://dx.doi.org/10.17721/1728-2667.2015/177-12/5>
- Rozvytok finansovoho rynku Ukrainy v umovakh yevropeiskoi intehtratsii: problemy ta perspektyvy* [Development of the Financial Market of Ukraine in the Context of European Integration: Problems and Prospects]. Kharkiv: Disa plius, 2019.
- Shovkopliias, H. "Zaprovadzhennia mizhnarodnykh standartiv rehuliuвання ryнкiv finansovykh posluh v Ukraini: pravovyi aspekt" [Implementation of International Standards of Regulation of Financial Services Markets in Ukraine: Legal Aspect]. *Pidpriemnytstvo, gospodarstvo i pravo*, no. 12 (2017): 107-111. <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2017/12/24.pdf>
- Tarullo, D. K. "Financial Regulation Since the Crisis. Speech to Federal Reserve Bank of Cleveland and Office of Financial Research". *Financial Stability Conference*. Washington, DC, USA, 2016. <https://www.bis.org/review/r161205f.pdf>
- Vo, L. V., and Le, H. T. T. "From Hero to Zero – The Case of Silicon Valley Bank". *SSRN*, art. 4394553 (2023). DOI: <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.4394553>
- Walker, G. "Endogenous, Exogenous and Existential Risk – New Global Solutions". *The International Lawyer*, vol. 55, iss. 1 (2022). <https://international.vlex.com/vid/endogenous-exogenous-and-existential-907233901>